

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Báthényi utca SIMON-ház Kuna János ut
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK,

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szelemi részét illető
minden körülmények ide intőendők.

Bármennyire levelek csak ismert beszédek
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PART KÖZLÖNYE

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidéki
postán küldve

Égész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy órára	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábpötös egyszeri beiktatásért 5k.
Bélyegű minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitlár 4 hasábpötösért 20 kr.

Hirdetést vagy reclamatot magában foglaló
ajdonság sora 50 krajczár.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Hétfő, November 26.

232. szám.

A német trónbeszéd.

Büszke, öntudatos szavakkal nyitotta meg a német császár Berlinben a birodalmi gyűlést. És teljesen jogosult az öntudat. Az ifjú császár uralkodásának néhány hónapja alatt oly sikereket ért el, melyek után kortársak és világtörténelem egy régibb keletű uralkodást is „dicsőségesnek” neveznének. A császáru-tazások eszméje akár saját eszében, akár egy tapasztaltabb fejben fogamzott meg, az bizonyos, hogy politikai belértek-re és horderőre fülérnek azok egy szerecsés hadjárattal. Semmiféle véraztatta csatamezőn szerzett eredmény élvezetét nem lehet összehasonlítani azon rokonszenvenvel, melyet a fiatal császár megjelenése, férfias, e mellett szerény föllépése egész Németországban előidézett még ott is, hol sok körben hidegség és komor-ság uralkodott a Hohenzollerház és annak hallatlan szerencsége iránt. És a Német-birodalom hatalmát és kedveltségét semmiféle dicsőséges győzelem sem tüntethetné fel oly monumentálisan, mint azt a hármasszövetségnek az egész művelt világ előtt nyitott bemutatott bensősége és szilárdsága feltüntette. Tehát logikus, ugyszólván természetesen, — írja a „Pester Correspondenz”, — hogy a trónbeszédnek a hármasszövetségről szóló része, mint piramidális csúcs, mint a hatás legmagasabb fokozása, legutóljára következik.

Ránk nézve természetesen a beszédnek ezen része a legfontosabb, mert a császári szónoknak minket közvetlen érdeklő, de csak Németországot illető fejtegetései is alkalmasak legmelegebb rokonszenvenket s érdeklődésünket felkelteni. Bennünk a nagybirodalom hű szövetségeseiben csak megelégedést kelthet, ha látjuk, hogy az, mint a trónbeszéd jogos büszkességgel kiemeli, a nagy katonai terhek dacára oly virágzó pénzügyeknek örvend, hogy a korona kifejezheti azon reményt, miként nemcsak a birodalmi szükséglet lesz fedezve, hanem

az egyes szövetséges államok terhein is lehet részben könnyíteni és még az I. Vilmos által inaugurált államszociálisztikus műnek, minden rokkant munkás ellátásának erélyes folytatását is nemcsak óhajtanónak jelzi, de határozottan megígéri; itt pedig kolosszális összegekről van szó.

Uj katonai pénzáldozatokról nem szól a trónbeszéd, jóllehet kétségtelen, hogy a birodalom védképessége és harcászati erélye vizen és szárazon újra tetemesen erősíteni fog: a császár nyilván nem akarta az ünnepélyes esemény kiválóan békés színezetét a nemzetközi árny rajzolása által zavarni. Finom tapintatának ez is csak becsületére válik. A szomorú min-dig elég jókor tudja meg a világ, és hogy a német nemzet vezetői nyitva tartják szemüket, azt tudjuk, ha hallgat is róla a trónbeszéd.

Szabadelvűnek, a szellemeket fölhevítőnek nem mondható a trónbeszéd; de nem is akar az lenni. Az egy higgadt konzervatív, a világbékéért őszintén ag-gódó hatalmas uralkodónak komoly szava akar lenni: ez azt a célt elérte.

A véderőről szóló törvényjavaslat tárgyában a képviselőház véderő-bizottsága a következő jelentést intézte a ház igazságügyi bizottságához, a mely szintén tárgyalás alá veendő lesz a javaslatot: A bizottság úgy általánosságban, mint részleteiben is — egyes szakaszok függőben hagyása mellett, a melyek határozmányai azonban nem igényelnek jogi elbírást — elfogadta a javaslatot. Nem kerülte ki a bizottság figyelmét azon körülmény, hogy a törvényjavaslat a büntetések minimumának megállapítása által eltér az 1878: V. tc. elvi álláspontról s ha a bizottság ennek dacára a büntetések minimumának meghatározását elfogadta, tette azon meggyőződésben, hogy ez katonai szempontból kívánatos s hogy ily módon a gyakorlati alkalmazásban eddig a büntetési minimum hiányából eredt nehézségek és hátrányok meg fognak szűnni. Elfogadta a bizottság azt is, hogy a 35., 44. és 50. §§ okban meghatározott kihágások a közigazgatási hatóságok hatáskörébe visszautaltassanak, minthogy ez által a kiszabott büntetések végrehajtása nemcsak gyorsítottatik, hanem hatályosabbá is tétetik s mert

ezen kihágások, a melyek régebben különben is a közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartoztak, természetüknél fogva az utóbbiak által leghelyesebben bírálhatók el. Természetes továbbá, hogy a törvényjavaslatban a katonai büntető törvénykönyvre való hivatkozás csak oly mértékben értendő, mely megfelel a törvénykönyv jelenleg is érvényben levő rendelkezéseinek; s végül, hogy a javaslat 45. 47. és 49. §§ aiba ütköző vétségek megtorlását illetőleg Horvát-Szlavon országok autonóm hatásköre érintetlenül hagyandó.

Törvényjavaslat a munkásokról. A kereskedelmi miniszteriumban a munkásoknak bal-esetek ellen való biztosítására vonatkozó törvényjavaslatot készítendő elő, mely valószínűleg már január havában be fog terjesztetni a képviselőházban.

Országgyűlés.

Budapest, 1888. November 24.

A képviselőház mai ülésén véget ért a reggeli javaslatok fölött éppen ma egy hete kezdődött általános vita. A vita bezárása előtt ma még Wekerle államtitkár szót, nagy sikerrel polomisálva az ellenzék szónokaival. Erre következtek a zárbeszéd. Darányi Ignác előadónak ma igen jó napja volt. Határozosan, erős érvekkel czáfolta az ellenzék érveket s különösen Polonyi számítáinak a városokra kedvezőtlen voltát mutatta ki; majd a fővárosra vonatkozólag derített föl oly tény körülményeket melyeket Kaas „kegyesen elhallgatott.” A nagy tetszést aratott mindkét beszéd után Ungár és Polonyi éltek a zárszóval s miután Vadnay replicázott vissza csipősen Polonyinak és Szalay Imrének, Tisza Kálmán miniszterelnök mondott egy órhosszig tartó behatározó és hatalmas beszédet, mire aztán a ház, a szélsőbali indítványok mellőzésével, a törvényjavaslatokat nagy többséggel fogadta el részletes tárgyalás alapjául. Az első szavazásnál a mérsékelt ellenzék egészében szélsőbali, a második szavazásnál részben a javaslat mellett, részben ellene szavazott. Széll Kálmán szintén jelen volt az ülésen, s az elhalasztott indítvány ellen, a javaslat mellett szavazott.

Végül még Ugron Gábor interpellált a Mollinári-erzed egyik szavadában állítólag történt ember-kinzás iránt.

A hűfői ülésben Irányi indítványt, azután a ma elfogadott törvényjavaslatok részletes tárgyalása kerül napirendre.

Még a nap nem virradt fel, midőn a férj elvált kedvesétől. De megborzadt, a mint megcsalatott szegény nevében megbotlott, a ki még folyton ajtán feküdt az ajtó küszöbe előtt. Egy pillanatig megkövült tekintet az áldozatra, de aztán felragadta, szerencsétlen lényt, elvitte a nélkül, hogy valaki észrevette volna; hálószerájában belefektette gyorsan ágyába s csak ezután lármázta fel a cselédséget és küldött orvos után.

Iren heteken át feküdt iszonyu láztól gyötörtetve az ágyban, érthetetlen átkok hulláma és a végtelenségbe zúduló indulatok kitérése hangzott fel gyakran égő ajkán át. A hűfői férj megértette, hogy mit jelentsen mindez és jég hideg borzongás járta át valóját. Megszánta a szerencsétlen nőt s eliszonyodott önmagától. A beteg nő elhagyta ugyan utóbb az ágyat, de eszmélete nem volt többé világos, idegrohamai pedig gyakrabban jelentkeztek. A hűfői férj szerencsétlen lény naphosszat szótlan maradt, kerülte az embereket, haja megcsúszott és szemének fénytelenül volt tétve nézése megdöbbentő vala. Csak a kisebbik leányát tárta meg maga mellett, ezt néha görcsösen szorította magához, s elhalmozta lázas ajkának forró eszéjével.

A nehéz vád és a megbánás komorrá téve Zoltánt. Szakított azzal a könnyelmi francia leánnyal; egy szép szöveggel megízette szerelmét és távozásra bírta. Szomorúan folytak a napok, míg egyszerre egy szerencsés véletlen új fordulatot nem adott az egész családi életnek. Ugyanis Zoltánnak egy öreg nagynénje hírteletül elhalt és tekintélyes, szép vagyonának öt nevezte ki egyedüli örökösül.

Ez újra felvillanyozta a buslakodó embert, volt pénze, a mit leginkább óhajtott az életben. Tehát új életet kezdhetett. Történetesen a képviselőválasztás állott a küszöbön, nem soká habozott, megválasztatta magát pénz képviselőnek,

Bulgária és Kelet Rumélia egyesítése. Konstantinápolyból jelentik, hogy a szultán végre átlátog hajlandónak mutatkozik arra, hogy végleg elismerje Kelet Ruméliának Bulgáriával való egységét, de csak ama föltétel alatt, ha Ferdinánd fejedelem kötelezné magát arra, hogy a Macedoniára vonatkozó tervekkel fölhagy.

Allamcsiny Franciaországban. A boulangérista és monarchista lapok Floquet állítólagos államcsiny-tervéről hoznak leleplezést. A miniszterelnök e híresztelések szerint a kamarák elé legközelebb törvényjavaslatot terjeszt, mely szerint egy a boulangérista, mint a monarchista pártok vezetőit szabad lesz börtönbe záratnia. Cassagnac azt állítja, hogy az összes fenyegetettek névsora kezében van és ötven czella teljesen készen áll a börtönökben az elfogottak befogadására. Ezenkívül a sajtó korlátozását is terveznek. Ez a mese nagy zajt csapott, s az államcsiny csakhamar Boulanger csínyének derült ki. Ez a lelkiismeretlen és nagyravágyó igazgató, a kit sokáig csak hőbortosnak tartott a világ, komoly zavarokat fog még okozhatni a francia kormányban s teszi azért, hogy népszerűsége még jobban emelkedjék. Oly igazgató néptől, a minő a francia, valóban aggódva várhatni, hogy még a feje fölé ilteti ezt a komédiás bábót bálványának, mely Petőfivel szólva, ki fogja raggni annak a fogaát, a ki feje tetejére iltette. Boulanger a France tudósítója előtt nem röstelte hitelesnek mondani azokat a képtelen hazugságokat, melyek bizonyára az ő agyában szülelhettek meg. Különböző az ügy szóba kerül még a kamarában s Floquetnek alkalma lesz nyilatkozni az ügyről. Mylatkozata bizonyára alaposan meg fogja hazudolni Boulangerékatt Mert Floquetnek semmiképen sem lehet inyre e a párt, az bizonyos, de hogy olyan örültségre adja fejét, hogy erőszakosan maga idézen föl egy néplázadást, (a mit Boulanger emberei nagyon szeretnének), azt csak az olyan álhazafiak foghatják rá, a minők Boulanger és pártja. — A Boulanger-rágalmak ellen most éppen kapóra jön a Baudin tüntetés. A legújabb hamis hírek, melyek egy államcsinyt rebesgettek, ösztönül fognak szolgálni arra, hogy még impozánsabbá tegyék a december 2-án Baudin sirjánál tartandó emlékművet. Baudin tudniillik III. Napoleon december 2-iki államcsinyének volt áldozata. Párisban az a hír, hogy a tüntetéssel szemben ellentüntetést fognak provokálni Páris utcáin. Ez pedig maga után vonná a fegyveres erő beavatko-

s a következő országgyűlésen már mint becsavagyó honatya szerepelt.

A fővárosban elegáns, nagyuri lakást és háztartást rendeztet be és nagyobbik leányát Liviát és fiát Arzént magával hozta, hogy megfelelő neveltetésben részesítse őket.

Zoltán tüstént beletalálta magát helyzetébe, belelegyedt a nagyváros sürgés-forgásába, mozgalomteljes, pazar fényes életet élt. Tagja lett a különféle casinóknak, kluboknak, egyleteknek, voltak előkelő barátai, a kik szívesen fogadták, s a gyors egymásutánban következő szórakozások megfűjtötták, boldoggá tették.

A szegény hűlye asszony künn maradt kisebbik leányával a falu a szomorú elhagyatottságban.

III.
Az imént leirt események óta évek tüntek el a visszaidézhetetlen múltba. Egy örök változás az élet, s az egykori szereplőket új alakok szorítják háttérbe a világ színpadán. A mulatságok zajában az hangzik fel időközönként: helyet az ifjúságnak. Hány elvirult szépség hullat e felett keserű könnyeket, s hány megkopott és megviselt hódító vonul vissza lehorgasztott fővel. Ugy van, a szépség elvirul, az ifjúság a távolba vész, a szerelem meghal, megvénülünk.

A fővárosi vígadó gyönyörű termei szokott fényben usztak; valamelyik jötekonysági egyet tanczvizgalom rendezett.

A zene andalító hangja mellett, zsbongó jökedv zajában hullámozott a divatos világ teljes díszében. Mennyi nyajas és értötetett mosoly, a hiúság minő elképzelhetetlen versengése az agyokban, dévaj csevegés, banális, ostoba bók, haszontalan szellemeskedés, elcsépett phrázis és hatalmas szertartásosság mindenütt. Mind ez a megszokott tarka és élénk képet nyújtá.

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Egy modern család drámája.

Regény.

Irta: R. P. O.

(Folytatás.)

Ott, a morajló patak mentén hánszor simult szenvedélyes odaadással férje keblére, midőn a leáldozó napnál sétáikat végezték s az erős karjával átfonta derekát, míg szerelemittasan ezer csókjaival borította: „Szeretlek! nagyon szeretlek! Te vagy az én édes kis feleségem, aki engemet a halandók legboldogabbjává tész” — ezt suttogta a szerető nő fülebe. Minő változás!? Semmi sem maradt meg abból az édes múltból. A mámor szertefoszlott, keserűség és bánat jött helyébe.

Ekkor egyszerre nesz érinti füleit, menten lélegzete eláll, keble összeszorul; az egyik árnyas aléből két alak: egy férfi és egy nő karöltve jó közelebb. Ijedten csapta össze kezét, míg rémült tekintete az arcátlanokra mered. Megismerte őket, a férje és a szeretője.

Irént szédülés fogta el, görcsösen fogódzott meg az ablak párkányzatán, hogy imbolygó alakja össze ne rogyjon; a két szeméremtelen teremtes pedig halkán a nevelőnő lakására ment, mely a melléképület jobb szárnyán volt.

A szerencsétlen asszony hallotta, midőn az ajtót magukra zárták.

— Hát nincs többé kétség! — sikoltá fel, egész valójában szörnyen remegve, mialatt rémítő bánatában haját kezdé tépni. — Megcsaltatok! Csakugyan ez a gyalázatos teremtes ellopota fölem a férjem szívét! Ez a ravasz és elvetemült nő tett engemet a világ legszánandóbb teremteményévé! Oh! átkozott lény, mennyire megvetemlek! Zoltán érette csalt meg! Megőrülök, szét-

reped a fejem! . . . Nagy ég, ezt a kint nem bírom el tovább . . . Hát mit tettem én, hogy ennyire sújtasz, hogy ennyire megalázd? . . . Oh! az árulók, szevedélyes mámorukban most borulnak egymás karjaiba, hallom vétkes csókjukat, s ezerszeresen hamis szerelmi esküdéseiket. — Oh érzem, hogy elvesztem az eszemet, nem bírom el ezt a rémítő kint. Oh boldogok, mig én kétségbeesztően szenvedek. Egész életem elzúlik, minden reménysugaram szerte foszik, szivem összeszuszak örökre. Oh a becseltenek! De miért túrjem én továbbra is ezt a nemtelen bánásmódot! Ah! igen, rájuk töröm azt az ajtót, lerántom ocsmányosságuk árczát, szemökbe vetem undoromat, megvetésemet, gyűlöletemet! Igen! Hadd legyen vége az áltatás, alakoskodás és ámitás gyalázatos komédiájának. Tudjátok meg nyomorultak, hogy mindent tudok, ismerem büntöket, ismerem elvetemüléseket, szégyeneteket!

A kétségbeesett asszony dult, zúllt arczaal, egész testében remegve, vad villámot, ciklikázó tekintettel rohant az ajtónak, rémítő fájdalomtól üzetve haladt tovább le a lépcsőzetten, de az a szörnyű indulatvihar és az erős rúzkodás végleg megtörte erejét. Már alig tudott tovább vándorolni, roskadozó lábai alig bírták el, többször feljajdult, megragadta a közeli tárgyakat, hogy össze ne essék. Nem tágitott, végső erőfeszítéssel, nagy nehezen elérte mégis az ajtót, mely elzárta a házasságtörés becselenséget. Azok ott kenne élesen suttogtak, kéjes mámorban dözsölve — felriadtak, a mint valami hangosan az ajtóhoz ütődött. Ijedten tekintettek egymásra, de reá azonnal esend következett be.

— Senki sem volt, mondá a nő, bizonyára a szél csapta be valamelyik nyitottan felejtett ablakot.

Szegény zaklatott Irén egyetlen egy csapást mért a zárt ajtónak s utána menten aléltan rogyott össze.

zását. Bármiképpen is a kormányának aggodalmos napja lesz december 2-ika, mert akár jobbra, akár balra, de francia vének kell lennie folynia, melyet a kormány bizonyára mélyebben fájlatna, mint a verekedést tervező népámitó banda. Nem esoda, hogy ily körülmények közt a francia kormány kénytelen erélyesen föllépni a Bon anger kör ellen, melyet főleg a hádseregből kell kiirtania. Legutóbb a 78. gyalogezred parancsnokát, Pierre ezredest helyezték át Anneybe, a 30 ezredhez, mert Boulanger mellett tüntetett.

Emléket Fazekas Mihálynak!

a magyar népies költészet uttörőjének!

A nép, mely nagyjai iránt lerótta a tisztelet, a kegyelet adóját, magát tisztelte meg! Régi jelesünk iránt tanusított megemlékezésünk és áldozatkészségünkkel önmagunkat örökítjük meg, nemes szolgálatot teszünk az emberi művelődés szempontjából is, mert az utókor okulva a szép példákban: a fenkölt esekelményekben, a lélekemelő, magasztos eszmékben köv-tőink leszen. Egy ily magasztos, egy oly nemes mint méltó eszme megvalósítása várakozik most Debreczen város lakóira, melynek kivételével fényesen igazolni fogják, hogy szívöket nem csak tiszta magyar vér dobogtatja, de akaratukat is nemes, fenkölt erkölcsi szándék vezérli. Ezen eszme megvalósítása az hogy emeljünk Fazekas Mihálynak, a magyar népies költészet fáradhatatlan uttörőjének jel-telen s bedülő sírhalmára emlékoszlopot, mutassuk meg a későbbi kornak ez emlékekkel, hogy alatta egy nép jólétéért, a szabadság, egyenlőségért nagyony sokat fáradt munkás, egy uttörő költő pihen!

A helyi lapok alig egy két napja emlékeztek meg Fazekas Mihályról, kinek nevét már-már alig sikerült a feledésből fölélesztenem; bemutatták röviden ki volt az és mivel érdemelte ki az utókor tiszteletét, és erre jegyezte meg egyik fővárosi napi lap, hogy: „Budapest fővárosa már rég megörökítette Fazekasnak, mint természetudósának emléket, emelve neki a fűvészkert bendorozatos emlékoszlopot, Debreczen városa, mely jelesei iránt mindenkor kegyelettel viseltetett, örökítse meg Fazekast, mint költőt, emelve annak maradandó síremléket elhagyatott bedült nyugvó helyén!”

Hittel, bizalommal írom e sorokat, hogy ez ügyet mihamar kezébe veszi olyan egyén a ki hivatva van arra, hogy a közbizalmat

A helyi lapok kéremek a szives átvételre.
Lásd lapunk nov. 22-ki számát.
Főv. lapok, nov. 24-ki szám.

Charlotte grófnő mamája.

Írta: Boldisár Kálmán.

(Folytatás.)

A grófnő páholyt bérlett. Egyik estén, mikor valami fiatal drámaírónak volt a legújabb darabja premierje, Charlotte unatkozva jártatá tekintetét a közönségen. Egyszerre megpillantja az ismerős aljegyzőt. Most is, mint a templomban, elmélázva nézett páholya felé, tekintetével látszott, hogy az övét kereste.

Szívében ismerős érzés támadt fel. Vagyódott találkozni Szőnyi Dezsővel. Szemeik kel már ekkor örmezősökként üdvözlelék egymást és az édes viszontlátás töltötte be szívöket.

Charlotte még mindig büszkének találta Dezsőt, és az még szebbnek, még elragadóbbnak őt. A mama mellett ült leányának és méltóságát teljesen szemlélté lánya szépségeit — de vigyázott minden tekintetére.

Charlotte grófnő mellett most is a feleségő Pepi báró, a hazug melléknevet szerzett udvarló izetlenkedett. Hangosan nevetett egy-egy ügyetlen élézn és nagy esomag czukorral kinágtatta hol a grófnét, hol Charlottét. Később Mayrgraber lovag is előkerült. Egészen megváltozott újabb időben. Veres szöke pakonpartot hagyott és háját hátul fel borzoló. Vastag arany láncza még fényesebben csillogott, mint régen. Éppen Szalánczy grófról tudakozott, ki már a világ szájában jegyeseként szerezte a dús gazdag grófnőnek.

Szalánczy gróf különben most Párisban van. követségi attachénak nevezetett ki. Mihelyt előléptetik és fényesebb állást foglalhat el a diplomatiában, azonnal otthoz vezet Charlotte. Ez a grófné szilárd akarata. Pepi báró mintha hallotta volna, hogy Szalánczy gróf készül Párisot odahagyni és keleti utra indul. Mayrgraber lovag ellenben arról értesült bizalmas körből, hogy az ifjú grófot szemelték ki a londoni követség főtáskárának, és talán csak napok kérdése, hogy ez állásra kinevezetik. Különben erre az

egy ily erkölcsi czélra felhívja, azt folyton élénken tartja, s a megvalósulásához vezérli. A mint a fővárosban ez ügyről irodalmi tekintélyek előtt szóltam, országos gyűlést ajánlottak, az egész sajtó beavatkozását ajánlák gyűlés czéljából; én azonban a diadóságot egyedül szülővárosának Debreczennek akarom föntartani; szerény egyszerű ember volt Fazekas, kevés áldozatba kerül, hogy sirját maradandó de egyszerű emlékkö jelölje, a jó tékonyságnak a anyai az utja, módja, hogy a fűdöző költség mihamar egybegyűlhét. Azért én megpenditem az eszmét, vegye a kezébe kivitelét az, ki erkölcsi erőt érez magában arra, hogy úgy buzgama nem fog lankadni, míg az óhajtott czélhoz nem jutott!

Emlékezzünk régiekről, de különösen régi nagyjainkról, vezetőiről, mestereinkről, uttörőinkről, és a nép, mely nagyjai iránt lerótta a tisztelet, a kegyelet adóját, magát tisztelte meg, öön nevének állított márvány nál éreznél maradandóbb emlékoszlopot!

A kegyelet mentője lebegjen a nemes eszme fölött.

Budapest, 1888. nov. 24.

Mátray Lajos.

A fenti cikkben megpendített nemes eszme bizonyonnyal hő vágyát képezheti minden szépért és nemesért lelkiülő debr. polgárnak. — Az eszme kiviteléhez a kezdeményezés Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester urat illeti, kit minden nagyszerű eszme elérésével mint legelső látunk küzdeni nemes szívvel, s lelkesülni tudó lelkületével. A sajtó támogatni fogja őt fáradozásában, s bizonyonnyal maga mellett fogja találni az áldozatra készek között a casinót, a színházat, a dalárdát, melyek mind hozzájárulnak a költségek beszerzéséhez. Az közönség, az intézetek, az iskolák mind ott leszenek adományokkal s így hamar és bizton kivihető lesz a megpendített eszme.

Napi hírek.

— **Felolvasókör.** Folyó hó 28 án, szerdán, Domokos Kálmán ur a gazdasági tanintézet igazgatója, fog felolvasást tartani az emberi lakásokról egészségügyi szempontból. E felolvasás tárgyalni fogja azon feltételeket, melyeknek meg kell felelni, ha egészséges lakásokat akarunk építeni, vagy meglévő lakásunkat az egészség kívánalmához képest akarjuk berendezni. — Mivel a tárgy a melőzhetetlen bevezetéssel együtt alig szorítható össze egyszeri felolvasásra, kérjük a T. közönséget a pontos megjelenésre, mert a felolvasás egy egész órát igényel.

— **Nyolcvanezer forint iskolai czélokra.** Soós Gábor, h-nánási lakos, volt országgyűlési képviselő nagyszerű alapítványait illetőleg nem csak alapszó leveleit juttatá el az illető egyházi hatósághoz, hanem e hó 21 én

szolgált oku, hogy most a főispánt a kormány nyugdíjazta, még pedig egészen váratlanul. Valamiféle kellemetlen incidens adta volna magát elő, melyben a megye egyik aljegyzője állást foglalt a főispán ellen.

A dolog vége az lett, hogy a főispáni székbe az ifjabb Falkay grófot szándékszik a kormányelnök kinevezni, kinek helyébe menne Szalánczy gróf a londoni nagy követ-séghez.

Hanem a fiatal aljegyzőt is máshova tették hivatalba, de ez a nyakas ifju nem fogadta el a kormány jóindulatát. Most a fővárosba jött és ügyvédi vizsgát tesz.

Szilárd, akaratos egy jellem. Ott hagyja a megyét, a hol olyan szép jövőnek nézett elébe és be áll tyukpereket folytatni egy kis mezővárosba.

Hiszen így nem lesz belőle semmi. Pedig tehetséges egy fiu ám. Ennyire is a maga erején küzdötte fel magát.

Charlotte grófnő, mióta Szőnyiről volt szó, kezdett a beszélőkre figyelni. Tetszett neki az, hogy büszkének, hajthatlanak jellemeztek.

Gyöngye pir futotta el finom arcját, majd hálás tekintet vetett a földszinten álló Szőnyire, Szemeik ismét találkoztak.

Dezső fűrkészőleg kereste Charlotte arcán a pirt, melyet előbb rajta észrevett, de lassanként elmerült a szép fekete szemek mélységébe. Lelke messze szállt távol a lár más világtól, hova magával vitté Charlottét is a büszke körből. Charlotte együtt érzett vele, szemének bágyadsága kifejezte az unalmat, melyet a fényes, de léhasággal teljes körben érez.

Pepi báró odahajlott hozzá. Most bizonyonnyal azt kérdi, hogy miért néz egy irányban, egy pontra oly sokáig. Mayrgraber lovag bizonyonnyal észrevette, hogy azon a tájon, hova a grófnő zemei néznek, ott kell lenni Dezsőnek is. Láttá is vette nemsokára.

Előadás után első dolga volt figye-mettni titokban e körülményre ő méltóságát a grófnét.

Legközelebbi előadásban ismét ott volt

az alapítványi összegekről szóló takarékpénztári betéti könyveket is átadta tulajdonjoggal a debreczeni főiskolának (50 ezer), és a h-nánási ref. egyháznak (30 ezer frtot). Tehát életében befejezte szép alapítványainak ügyeit. Tisztelet és elismerés a nemes jellemű férfinak!

— **Temetés.** Nagy részvét mellett temették el tegnap Hoffner Sándort, városunk kedvelt fiatal polgárát, kinek elhunyt az intelligens társaskörökben oly mély fájdalomt keltett. Az elhunyt férfi nemes szeretetre méltó modorával, jó névű szívével, művelt érzékeny lelkével rövid idő alatt is nagy számú barátokat és tisztelőket gyűjtött magához. Szegény ember sohase távozott tőle üres kézzel, s mikor jótékony adakozásról volt szó, az ő nevével első helyen találkoztunk; pártolta a szép művészetet, s költségeinek javarésze a valóban nemes élvezeteknek volt szentelve. Ily férfiú kimulását méltán fájlatja és siratja meg városunknak minden hü polgára. A temetés tegnap délelőtt volt, s az előkelő polgárság színe-java valláskülönbség nélkül, nagy számmal jelent meg a temetésnél; ott voltak a helybeli casinó tagjai közül igen sokan. Egy megható gyászmenet az izr. temetőbe. Elöl külön kocsi vitte a szebbnél szebb koszorukat, melyek közt ott volt a megtört özvegy, fekete szalagján a felírásal: „Az én felejthetetlen Sándoromnak — Herminának — Az elhunyt egyetlen fia volt Hoffner nagykáta birtokosnak. Az agy apa megtörve kísérté fia koporsóját. Kívüle a mélyen lesújtott özvegy és magyszámú családtagok siratják az érzékeny csapást. A debr. casino, melynek az elhunyt egyik kiváló tagja volt, gyászlobogóval jelezte tegnap a veszteséget.

— **Révész Bálint** püspök a következő meleghangú levélben fejezte ki köszönését a Dr. Balkányi Miklós helybeli ügyvéd által a debreczeni főiskolának tett 500 frtos alapítványért: Tekintetes ügyvéd ur! A legnagyobbat elismeréssel köszönettel vétetvén részemről úgy, mint közelebb tartott egyházköri gyűlésünk részéről Tekintetességnek ez évi június 26-ról hozzáim in tézett azon nagybecsű levele, melyben egy főiskolánkban felállítandó közgazdaságtani tanszékre 500 frtyai alapítványt tenni méltóztatott volt; midőn erről tudósítani, egyszersmind arról szóló jegyzőkönyvünk kivonatát, nemkülönbön egy kinyomatott jegyzőkönyvet (2) alatt mellékelni van szerezem, szives tisztelettel lévén Debreczenben 1888 november 17-én Tekintetességnek lekötöteletzte Révész Bálint püspök.

— **A debreczeni orvos-gyógyszerész egylet** f. é. December hó 1 én d. u. 5 órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart; melyre az egyletnek helybeli és vidéki tagjai ezuton is tisztelettel meghivatnak. Ezen ülés tárgyai: 1. Választmányi előterjesztés a nov. 10 dikén tartott havi ülés határozatainak végrehajtása tárgyában. 2. Ezután a rendes havi ülési tárgysorozat, pénztár és könyvtár vizsgáló

az ifju. Ugyanazon helyet foglalta el, mert hiszen onnan egészen kényelmesen lehetett látni a Vereczky grófnő páholyába.

Charlotte nem kereste fel most tekintetével. — Pedig észrevette, bizonyoson észrevette.

Dezső később látta, hogy az öreg grófnő folytonosan figyel leánya tekintetére. Utánna néz, hogy Charlotte hova veti szemét. És néha olyan zavartan keres egy pontot a Dezső helyével átellenben, — a hova nézzen.

Dezső azt hitte: Charlotte haragszik. El nem tudta képzelni, mi lehet a neheztlés oka?

Később ismét megkerültek a páholyba a szokott látogatók. Fecsegtek, mint mindig eleget.

A harmadik felvonásnál már odahagyta Charlotte szokott helyét anyja mellett, és épen annak háta mögött egy magas emelvényen levő kerevetbe ült. Tekintete innen mindjárt Dezsőt kereste fel.

És mintha csak ki akarta volna pótolni, azt a mit anyja ellenőrzése miatt elmulasztott, mintha megakarta volna kérélni az ifjut az önkénytelen eddigi mellőzésért: tekintetét le nem vette róla.

Most már nem haragudott rá. Tetszett neki az, hogy nem hajtja meg fejét, mikor más alázatosan leborul. Őült neki, hogy szemé mer nézni a hatalmas emberének. Egy szegény ördögben büszkeség lakik, mely őt a született kiváltságosain felül emeli. Szerette benne azt, hogy szilárd, hogy kemény jellemmel tudott uralkodni önmagán is. Szerette benne azt, hogy csak őt kereste tekintetével, hogy tekintete elmereng az övében, hogy lelke összelelkezik az övével. Szerette azért hogy meg meri őt látni; szerette, mert meg lehet az utat, mely szívég vezet. — Szerette, hogy arczába merü nézése oly sokáig, és félt tőle, ha egy pillanatra is másra fordulna szemét. Szerette, mert olyan büszke mint ő.

Lent a csarnokban, mikor a közönség hullámozott fel s alá, anyja karján ment kocsi

küldöttségek választása stb. 3. Dr. Tüdös Kálmán mult ülésről eimaradt felolvasása. Debreczen 1888. nov. 25. Dr. Varga Géza egy. elnök.

— **A kis üstön főzők érdekében.** A debreczeni kert gazdák tegnap délelőtt ülést tartottak Gergely Antal főkertgazda előléülése mellett, a kis üstön főzők által a városi pálinka regalé bérlelővel való viszony ügyében. Az értekezleten képviselve voltak Aron Manó és társa regalébérlelők is, a kik ott kijelentették, hogy az idevonatkozó törvényes szabályokhoz nem kívánunk szigoruan alkalmazkodni s készek kedvezményeket adni a kisebb szeszfőzőknek, ha ezek viszont biztosítják őket, hogy esempészve pálinkát nom fűzőnek. A kis üstel bírók tehát fűzhetnek vagy adoménesen, vagy bizonyos megváltási összegért pálinkát, de csak úgy, ha a rendőrfőkapitányságtól, mint elsőfoku iparhatóságtól ipar engedélyt váltanak s azt előzetesen bejelentik a regalé bérlelőknek. Sőt a bérlelők az ellen sem tesznek kifogást, — ha az általuk főzött pálinkát 50 literen felüli mennyiségben eladásra boesátják. Az értekezleten jelen volt kertgazdák megígérték, hogy e kívánalomnak teljesítéséhez a kis üstön főzők körében közre fognak hatni.

— **Népesedés.** Debreczen sz. kir. város területén nov. 18—24-ig terjedő héten született ev. ref. (1360—1384. a. k. t.) élve 15 fiu, 8 leány, halva 1 fiu, 1 leány (törvényes 21, törvénytelen 4), együtt 16 fiu, 9 leány — 25. Róm. kath. (315—319 a. k. t.) élve 3 fiu, 1 leány — 4, (mind törvényes) Ag. hitv. ev. (28 a. k. t.) halva 1 leány. Izr. élve 1 fiu, halva 1 fiu (törv.) — 2. Született összesen 21 fiu, 11 leány — 32 gyermek. Meghalt ugyanazon idő alatt 14 fi. 20 nőnemű — 34 egyén. Ezek közül ev. r. 30. izr. 4.

— **A MórícZ József ügye.** A debreczeni apagyilkos, MórícZ Józsefnek a hadi törvényszék saját vagyona felett rendelkezési jogot engedett azon feltétel alatt, ha nővére, Erzsébet lemond tartási igényéről leányjával szembea. MórícZ Erzsébet a kívánt lemondást már be is jelentette a család jogügyi képviselője Dr. Kardos Samu által.

— **Debreczeni ingatlanok forgalma** a kir. törvényesség mint telekkönyvi hatóságánál nov. 17 től nov. 24-ig. Bekény Péter és neje Oláh Ilona veszik özv. Klossz Györgyné Sebestyén Krisztina széchenyi kerti szőlőjét 1275 frtért. — Kuczik Gábor és neje Harangi Juliánna veszik Bloksai József házat, ondódi szántóföldével 9500 frtért. — Eesedi Mária Bozó Andrásné, veszi férje Bozó András kishegyesi tanyabirtoka felerészét, átruházás czimén 2400 frtért. — Cseresznyés Sándor és társai, veszik Szőlősi Sándor és társai házak őket illető részét 500 frt. — Gál József és neje Pető Juliánna veszik Ujfalu János és neje Karácsony Sára házat ondódi földével 2100 frtért. Birinyi János veszi özv. Kovács Jánosné Kovács Juliánna ondódi szántóföldét 800 frt. Major Gábor és neje Kovács Szászanna veszi Major István újosztású szántóföldét átruházás czimén 250 frtért. Gore István és neje Balogh Juliánna veszik Nagy István és társai házat ondódi és új földével 700 frtért. Horváth György veszi Horváth Tamás házat átruházás czimén, 3000 frt értékben. Trázy László veszi Petrovics István és neje Kiss Juliánna házat, újosztású szántóföldével 7500 frtért. Tokaji János és neje Busi Sára veszik

jökig. Areza mindig borus volt ilyenkor. Az elválás hozta szemére a borut. De a viszontlátás örömfénye átcsillogott tekintetén.

Másik este ismét úgy volt. Szinte megszokták már egymást a színházban látni. Anyja szigoruan örködött felette, de a vágyó szív megtalálta az utat és módot, hogy a merengő lélek ne szenvedjen. A harmadik felvonásnál már rendszeren a nagy kereveten foglalt helyet Charlotte. Onnan szálltak gondolatai a szeretett ifjuhoz kívül annyit társalkodott szemmel, de a kivel oly keveset beszélt valóságban.

Egyszer hirtelen futamodik, hogy Szalánczy gróf a fővárosba visszatért. Ott hagyta a fényes diplomatiát, miniszteri hivatalt fog vállalni, vagy legrosszabb esetben a legelső megüresedett kerületet lefoglalják a számára.

Egyidejűleg a Vereczky comtessevel kötendő házasságról is többet kezdtek beszélni. Mayrgraber lovag sietett gratulálni a méltóságos grófi családhoz. Még a halló osvét is elfelejtette elvinni örömeiben.

Beszélik, hogy Szalánczy gróf nagyon sok adósságot hagyott volna Párisban és hogy Mayrgraber is érdekelte volna, — de ki hinné el egy ilyen nagy urrel, hogy érdekből örülne.

Oh, azok a lateinerek olyan konfidensek. Mennyiiparasztt illetékesnek tartja magát beleszólni a nagy urak dolgába?

A méltóságos mama nagy örömmel fogadja a felrendelést ifju grófot. Együtt mennek ezental színházba. A házasság a két ősi familia között tehát csaknem bizonyosra vehető. Mayrgraber lovag ur már egy ügyvédet is kerített, a ki a netalán felmerülhető pénzkérdéseket eiazgatsa. Igen derék egy fiatal ember ez. Talán még emlékezhetnek ő méltóságuk arra a megyei aljegyzőre, a ki egyszor valami tagosítás féle dologba a megyét képviselte. Az alispánt küldte maga helyett. Most igen jeles ügyvéd.

Ő méltósága a grófné nem méltóztatik emlékezni. Minek is, hiszen az születésén alóli volna: minden szegény ördögnek az arcját, kinézését megtartani. (Vége köv.)

3. Dr. Tüdös... Dr. Varga... Debreczen... Sz. kir. város... Debreczen... Sz. kir. város... Debreczen... Sz. kir. város...

özv. Balogh Istváné Csapó Erzsébet házát 600 frtté. — Hymen. Feuerstein Mór Tisza Földvarról eljegyezte Kornhäuser Róza k. a. t. B. Ujvárosról. — A Korcsolyázó egyesület nagyterdei jégpályája telefon állomást nyert, a mi igen hasznos intézkedés. Az egyesület tegnapi tartott közgyűléséről holnap hozunk tudósítást. — Esküvő. Városunkban is előnyösen ösmert v. pécsi gyógyszerész tulajdonos s tartalékos hadnagy Harcsarik Géza folyó hó 24-én d. n. 4 órakor esküdtött örök hűséget Kovács Irma kisasszonynak Kovács Lajos város-pécsi földbirtokos kedves szép leányának, az esketési szertartást a menyasszony szülei házában Nagy Dániel ref. lelkész végezte, ki az ifjú párhoz fennkölt szellemű beszéddel intézett. Násznapjuk voltak Siket Traján m. k. posta és távírda felügyelő Kassáról és Nánássy Miklós városi pénztári ellenőr Debreczenből. Nyoszolyó leányok voltak Siket Iionka Kassáról és Beliczay Jolánka kisasszonyok Derecskéről. Vőfélyek voltak Zámbar Lajos és Kovács Imre Derecskéről. A lakoma után, melyen egy a menyasszony mint a vőlegény családja részéről számosan voltak jelen, a díszes násznép Rácz Károly debreczeni jó hírű zenekarának játéka mellett tánchoz kezdett, mely kivilágos viradtig tartott. — A Csokanál ünnepély, melyet a főiskolában az irodalmi önképzőkör szokott rendezni, december hó 9-én tartatik meg. Az ének és zenekarok közreműködésével rendezendő ünnepély műsorát annak idején közölni fogjuk. — A b. ujjvárosi vérengzés tetteseit, Csige Józsefet és társait, kik f. évi szept. 16-dikán két esendőt hivatalos kötelessége teljesítése közben kegyetlen módon elverték, kivétel nélkül szabaddalra helyezték, a vizsgálat befejeztétve a mindnyájak kellő biztosítékot nyujtván az előállítathatás iránt. — Baleset a helyi vasuton. Szombaton este a helyi vasut egy tehervonata a Teleki utca torkolatánál elütötte L. D. földbirtokos magánfogóját s ezt összetörte. Nagy szerencse, hogy a kocsiiban éppen akkor senkisémm volt s hogy sem a kocsis, sem a lovak nem szenvedtek sérülést. A vonatvezetőktől is a közbiztonság érdekében több vigyázatot követelünk, s az üzemeltetéstől intézkedést kérünk az iránt, hogy a vonatok, főként a Piacutezán minél kisebb sebességgel közlekedjenek. — Köszönet. A debreczeni könyvnyomdások „önképző egylete” részére Ad. er Róza k. a. 1 darab értékes könyvet volt szives adományozni, mely adományért fogadja az egyesület nevében hálás köszönetemet. Debreczen, 1888. nov. 24. Farkas Ágoston, könyvtárosok. — Semsey Andor Hajdúvármegye legnagyobb földbirtokosa, a természettudományok bökezű Maecenása ismét jelentékeny összeget adott a magyar tudományos kutatás istápolására, hogy lehetővé tegye Dr. Pápay Károly ethnographus és anthropologus buváradásainak folytatását, ki a vogulok, osztjások s a többi, magyar nyelvvel rokon nyelvű kihaló félen lévő szibériai néptörzseket tanulmányozza. — Pusztai iskola a kabal határon. Stern Jakab kabai földbirtokos „Kis Kaba” nevű pusztáján legközelebb egy tanítási-iskola felállítását határozta el cselédjei gyermekei számára. Az iskola számára alkalmas helyiséget jelölt ki s a tanító javadalmazásáról is megfelölten gondoskodott. Stern urnak e nemes ténylet elismeréssel említjük fel. — Ügyvédi kamara A debreczeni ügyvédi kamara közölni teszi, hogy Rothmann Jakab debreczeni ügyvéd a nagyváradi kamara területére Nagyváradra történt átköltözése folytán az ügyvédek névjegyzékéből kitoröltetett. — Találtatott N. Csapó utcán egy lóra való — széles szíjlejtő csattal. — Tulajdonosa — igazolás mellett az I. ker. rendőr alkaptávisznágnál átvetheti. — Köszönetnyilvánítás. Lakó Lajos városi tanácsnok s egyháztanácsos ur Istenünk dicsőítésére a cseleget utcai ref. új templom becsőfelszerelése emeléséhez vallása iránti kegyeléből járulni kívánván, az abban vasárnaponként, vagy bármely más alkalommal istenszolgálatot felváltva teljesítő 5 rendes és 4 segédlelkész urak templombeli használatára egy bekötött Gradual szoltárt szerzett be s azt a lelkes padba állított záros szekrénybe helyeztette el; a záros szekrény fenynyithatásához kilencz darab kulcsot, a helybeli öt rendes és négy segédlelkész urak által használandót, készíttetett és ezen kulcsok általam már az illető nagytiszteletű lelkész uraknak kezeihez juttattam. Az egyházas érnyeletnek ezen szép bizonyítékáért az adományozó urnak a nyilvánosság terén is van szerencsém hálás köszönetemet kitéjezni. Debreczen 1888. Nov. 25. Szűcs István egyházi főgondnok. — Egy irodai teendőknél jártas egyén azonnal alkalmozást talál Dr. Kardos Samu ügyvédi irodájában. — Petőfinéről. Petőfiné másodsori férjhezmenetele mindjárt akkor, midőn köztudomásra jutott, nagy feltűnést keltett. Vachott Sándor és neje a hírt nagyon kétkedve fogadták s midőn nem sokkal azután Pestre jöttek, Vachottné fölkereste Petőfinét, hogy tőle hallja meg a tette indokait. A „Függetlenség” legutóbbi számában Vachott Sándorné „Rajzok a múltból” cím alatt figyadja elő látogatását Szendrei Juliánál, a ki neki következtetést mondotta:

„Hogy elég ménség lesz e előtted az ok, a mely férjhezmenni kényszerített, azt nem tudom; — a közvélemény elítelt; — azok, a kik azelőtt hízvelegve hajlongtak előtted, most kigyót-bébat kiáltanak reám; — irigyeim, kik mig ünnepezt az egész világ, ették magokat mérgükben, most sziszegik ki, mit, míg Sándor oldalánál voltam, kimutattai nem mertek, s elnyelni kénytelenek voltak. — De hadd teljék kedvük; előttem most már bizonyos minden; majd csak kisziszegik dühöket lassanként s akkor talán békén hagynak sorsommal, a melyre magam választottam. — Tudod, hogy apám sohasem szenvedhette Sándort; hiszen szülőim ellenére lettem neje. És mégis, midőn Erdélyben hónapokig vártam férjem érkezését Bem főlöszlőt táborából s a forradalom gyászos befejezését is megértük, a nélkül hogy Sándor holléte felől hírt érkezett volna hozzám, végre elhagytam Erdélyt s atyám házában kerestem menhelyet, — azon gondolatban, hogy Sándor, ha még életben van, bárholnan is ott foghat engem és kis fiát legtermesztetesebben keresgetni. — Hogy milyen napokat töltöttem atyám házában, a ki től Sándor öcsarlásánál egyebet alig hallottam, azt neked elbeszélni képtelen volnék Mariska, az én szende, angyali jó kis nővérem, haszaltan vetette magát közbe, atyám minden alkalmat fölhasználta, hogy nekem keserűséget okozzon. — „Szegény boldogult anyáddal jó előre megjósoltuk, hogy így fogsz előbb utóbb járni — kezdé, ha aggódni látott. Nem az olyan vándorlethez szokott nyugtalan természetű embernek való a házaselet minő Petőfi volt. Itt van ni most már faképnél hagyott! Hisz éppen jó viz volt malrnára a forradalom utáni zárzavar, azt fölhasználva odébb állt, meglehet, valami köbor komédiásné társával éli világot s te és kis fiad várhatjátok őt egész az itéletnapjáig!” Ily beszédek annyira sértettek és keserítettek, hogy végre ott hagytam atyám házát, bármennyire fájt is nővéremtől s kis Zoltánomtól megválni, mert fiauskám Mariska gondviselésére ott hon hagytam s beköltöztem a fővárosba. Alig kezdtem Budapesben körültekinteni, miután kissé berendeztem magamat, midőn egyszer csak azt veszem észre, hogy tolakodók vesznek körül, hivatalan udvarlók, kik jó hírnevemtől, az egyetentől, mivel még birtam a mutnak fénykorából, megfosztani fenyegetnek. — Ez kétségbejuttat. Nem volt senkim e világon, a kibez segélyért, vagy csak tanácsot kérni is fordulhattam volna. — Öngyilkossági eszmék kezdének e szorongó helyzetemben elfoglalni s megirtam végrendeletemet, följegyeztem végohajtásaimat, — midőn Horvát Árpád, Sándor régi barátja, megjelent s előttem föltartam, a mi elsőtétült be sőmben végez ment. — „Menjen férjhez nagysád, — tanácsolá ő részvételleljesen — hiszen, mint tudjuk, a legutóbb vett hírek szerint kétségtelen, fájdalom, hogy Sándor, mint hőse nemzetének, elesett, s így bárki e haza határai között szerencsésnek fogja magát tartani, ha övégyének ifju életét megmentve, őt nőül bírhatja.” — „Es ki volna az akarki?” — kérdém csaknem gnyosan, mert beszédét képtelenségnek tartam — „Akár én is, — viszontzáró ő — „ha nagysád férjéül elfogad.” — Így történt férjhezmenetelem. Menedék hely vagy az öngyilkosság, e kettő között kelle választanom, — s mert Sándor fia miatt élni, ha lehetséges kötelességemnek tartottam s nevéhez méltóbbnak tetszék a férjhezmenetel, mintha az elutasított tolakodók jó hírnevemtől megfosztanak. Horvát Árpád ajánlatát elfogadtam s neje levék.”

bert, de nehezen tudtak bele életet verni, mert csaprésze volt Mindazonáltal meg tudta mondani, hogy miért fektét az árokba: azért mert a talicskaja fölfordult és ő azt hitte hogy ház. a melynek alul van a bejárata. — Szobalányból — márkine: A „Bohemia” írja a következő regényes bangzású történetet Lhenitz mezővároskából néhány év előtt egy szegény fiatal leány ment Bécsbe szerencsét próbálni. A takaros ügyes leány szobacicus lett egy előkelő családnál, hol az a szerencse érte, hogy megismerkedett a felső magyarországi vagyonos C... márkival, ki épen egyéves önkéntesi szolgálatát teljesíté Bécsben egy vadász-zászlóaljnal. A fiatal embernek annyira megtetszett a különben nem valami feltűnő szépségű, de élnk, üde leány, — hogy nemcsak kiképeztetéséről gondoskodott, hanem az öreg, egyedül álló K... báró által adoptáltatta s végül oltárhoz vezette. A fiatal házaspár nemrég meglátogatta a márkine szüleit, kik — és pedig az apa, mint Kovács legény, az anya pedig mint bába — egyszerű, de tisztas életmódot folytatnak Lhenitzben. A régi ismerősök persze megbámulták a szobacicusból lett márkine, a ki valamennyit dusan megajándékozta. — Many ember van a világon? Az eddig elfogadott számítások szerint a földön 1000 millió ember él. A legújabb népszámlálások, melyek a lehető legszélesebb körökre terjedtek ki, más számot eredményeztek. Levasseur párisi tudós és Bodio olasz statisztikai hivatali főnök hosszas számítások után ugyanis arra az eredményre jutottak hogy a földön egy millió és 483 millió lélek él. Mindezeknek kétharmadrésze a földterület egy tizenkettő részén lakik E számból Európára, kivéve Oroszországot és a Skandináv félszigetet, 215 millió lélek esik, magára Indiára pedig 254 millió, míg Kínára és Japánra mintegy 430 millió jut. — Bihar megyei hírek. A nagyváradi középkereskedelmi iskola épülete befejezéséhez közeledik s nemskóra át is fog adatni rendeltetésének. A megnyitás megfelelő ünnepélyességgel fog végbemenni; Propper N. János igazgató bőkezűleg lát hozzá az iskola belső berendezéséhez. Gazdag természettani, teimészetráji, technológiai és ásványtani gyűjteményeket szerzett be. — Telefon Nagyváradtól Szeghalomig. A „Sebes-Körös vízszabályozó és ármentesítő társulat” részére a közmunka és közlekedésügyi miniszter magánhasználatá távbeszélőre (telefon) megadta az engedélyt; a közigazgatási bejárás, vagyis a nyomjelzés már meg is tartatott: A hossza mintegy 55 kilométer leendő — és egész Szeghalomig fog terjedni. — A kasszírósók ellen felte szigorú szabályrendeletet alkotott a nagyváradi rendőrség. Érdekesbb pontjai a következők: Kávéházakban és kávétermékekben csak a becsületes előéletű kasszírósók fogadhatók fel, a mire nézve az elhelyező intézet és az üzlettulajdonos felelősök. (?) A személyzet, de különösen a pénztárosnőnek az üzletben viselkedésért az üzlettulajdonos felelős; a pénztárosnőnek nem szabad a vendékekkel enyelgni (?), mert ha ezeket teszi, a tulajdonos büntetetik. A pénztárosnőnek az üzleten kívüli esetleg erkölcstelen viseletért a tulajdonos felelős (?) ezért a tulajdonos köteles azt lakással ellátni. A nagyváradi erkölcsöket tehát nem lehet többé féltetni.

ban megtelt, — még a zenekari helyiséget is intelligens publicum foglalta el. A darab nagy hatást keltett, úgy hogy szerzőt minden felvonás után zajos tüntetések között hívták lámpák elé, és egy szép díszes babékoszorút nyujtottak fel, melynek széles teher szalagján e felirás van: „A miskolczi közönség, a szerzőnek. „Másnap” délben társas ebéd lett volna a szerző tiszteletére, de őt egyik szeretett barátjának halálhíre hirtelen hazaszóllította a vendégszerető miskolcziak köréből, s még azon éjjel elutazott. A miskolczi előadás igen sikerült. A fiatal szereplők mind nagy igyekezetet fejtettek ki, s különösen a főszereplők tettek ki magukért. A czimszerepet Veszprémnél Ágh Ilona játszotta sűrű tapsok között. A darabot Rakóczi Pál ösmert aesthetikus rendezte, ki most a miskolczi színház népszerű drámai rendezője. Vajna a debreczeni színház dicsekedheték ily jeles erővel. Valentin nagy szolgálatot tenne a drámának s nagyban emelné drámai előadásaink niveauját, ha Rakóczi a it megnyerhetné.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap, kedden 1888. november 26-án

paratlan bérletben

uj kiosztással ez évadban először:

Tiszti urak a zárdában.

Operette.

Felelős szerkesztő és kiadó iaptulajdonos: Vértési Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

228 szám. 1888

Arverési hirdetmény.

Alóirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-sa értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a debreczeni tekiinteres kir. törvényszék 11386/1888 p. számú végzése által Dr. Kardos Samu javára Weisz Emil m. pályi lakos ellen 247 frt 63 kr. tőke, ennek 1888. évi Szeptember hó 20 napjától számitandó 6% kamatai és eddig összeen 65 frt 87 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 430 frtra becsült 2 drb ló, egy szekér, 2 lóra való hámsz-rszám, 1 gyűjtő gépből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1854/1888 P. számú kikitűdés rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis M. Pályiban alperes lakásán leendő eszközzésére 1888. év November hó 28-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kütűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzésrel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-sa értelmében a legutóbbet ígérőnek becsáron alól is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Derecske 1888. November hó 9. napján.

Ráth József kir. bírósági végrehajtó.

„Kis adagban határos nem lehetetlen izü.” Keretik a forrás használatkor az egyedül helyes elnevezést

„Kórodámon a legkedveltebb ha-hajtó viz.”

Dr. Korányi tanár. Dr. Kósmárky tr.

FERENCZ JÓZSEF keserűviz

Használni. Kapható mindenütt. Kütűtetve 6 arany és 6 dem-éremmel. Szétküldés 1886. évb-n. Szétküldési igazgatóság Budapestén. 1 millió palack.

Dr. Gebhardt tr.

Főraktár:
Debreczenben.

Hazai ipar.

Valódi
Export élesztő.

Vidéki és helybeli kereskedők, pékmesterek, kenyérsütő asszonyok, háziasszonyok és fogadós urak figyelmébe!

Egyedüli főraktárban,

valódi szesz sajtolt (és nem összemesterkelt) kiviteli (export) élesztő, mely még 1848-ban alapított, s mely az 1885 évi budapesti országos kiállításon (éremmel), 1879-ben a prágai nemzetközi szakkiállításon díszoklevél és éremmel lett kitüntetve. Üzletében ez árut 10 év óta árusítom, s arról győződtem meg, hogy vevőim mindég megváltak elégedve, s ép ezért jósa és gyorserejéről jót állva, bátran merem azt, mint a legjobbat a nagyérdemű közönségnek ajánlani. Ez élesztő télen 14, nyáron a legnagyobb melegben is 8 napi eltartható. Nalam naponta kétszer, t. i. az esteli és reggeli vonatok érkezése után nagyban és kicsinyben kapható.

Abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy dacára a szeszadónak, mely az élesztő kilóját 15 krral tölemelte, és ugy kicsinyben, mint nagyban ismét eladásra jutányosan szolgálhatok

Miután a karácsonyi ünnepek közjédenek, tisztelettel kérem a vidéki kereskedő urakat, hogy szükségleteiket legkésőbb decz. 15, ig nálam megrendelni sziveskedjenek.

Midőn a t. cz. közönség kegyes pártfogásába megamat ajánlom, szíves megrendelést kér

MENDELOVICS LAJOS,
főpiacz, városházai szemben.

Végkiárulás.

A HOLVAY GYULA debreczeni kereskedő cég csődtömegéhez tartozó összes bolti árucikkeknek végkiárulás utján való értékesítése a debreczeni tek. kir. törvényszék, mint csődbíróságnak 13393 P/888. számú végzésével elrendeltvén, ezen végkiárulás a f. 1888. November hó 27-ik napjával a Piacz utcán Scheer Bernát fele házában levő üzlethelyiségben kezdetét veszi s a következő napokon folytattni fog; mely alkalommal a csődtömeghez tartozó összes bolti áruk — u. m. mindennemű szerkezetű varrógépek s ezeknek egyes alkatrészei, továbbá varrótűk, czérnák, selymek, — ércz, gyöngy és művirág koszoruk, — nagy választékban rojtok, zsinórok, gombok, szalagok, kezdett munkák s azokhoz tartozó himzövásznak, selymek és berlini gyapjuk, ugyszintén fehérnemű cikkek, berlini kötött áruk, nyakkendők, kalapformák, napernyők stb.

leszállított áron készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Debreczen, 1888 November hó 24 én.

Szilágyi Imre
ügyvéd, csődtömeggondnok.

DITMAR R. cs. és kir. szab. BÉCS.

Raktár: Budapest, nádor- és fürdő-utca sarkán.

DITMAR R.-féle

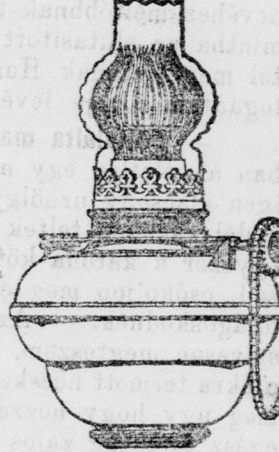
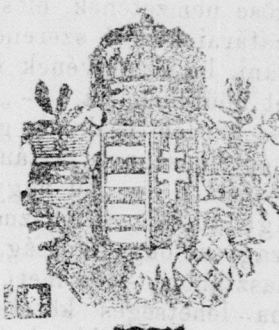
cs. és kir. szabadalom.

bécsi villám lámpa 30"

(888. szabadalom)
gömbalaku vakító fehérségű láng, felülmal más szerkezetű villám, belga stb. lámpákat, melynek

rendkívüli világító ereje 105 gyertyának megfelelő.

A bécsi villám-lámpa ezen rendkívüli világító erejét Dr. WEBER LEONHARDT borszlói, egyet. tanárnak valamint Dr. BENEDICT REZSŐ bécsi műegyetemi magán tanárnak pontos photometriai mérései bizonyítják.

Villám-lámpa égvény betéttel.

Ditmar R. cs. kir. szab. 30" villám-lámpája

a lámpacső levétele nélkül alulról meggyújtható, kezelhető és eloltható, a lehető legegyszerűbb és könnyen szabályozható szerkezettel bír, 10 órai világításra szükséges petróleumot magába foglal és olcsóbb mint bármely hason szerkezetű bel- vagy külföldi lámpa.

Ditmar R.-féle cs és kir. szab. meteor-égő gőmblánggal

15" 20" 25" 30" 35" 45" nagyságban

28 45 66 76 120 157 gyertyaláng világításával

megfelelő nagyságu asztali, függő, fali lámpákra stb. alkalmazhatók, a legkülönbözőbb kiállításokban é. árakban beszerezhetők.

Ditmar lámpák minden jobb hírnevű lámpa üzletben raktáron tartatnak.

DEBRECZENBEN

KASZANYITZKY ENDRE

üveg- és porcellán üzletében,

Ditmar R. világhírű biztonsági petróleuma

kristály tisztá, szagtalan és csak 50%-nál gyuladó, tehát teljesen veszélytelen a használata, leszállított ár mellett kizárólag elárussítatik.

Ditmar R. raktárában Bpsten nádor- és fürdő-utca sarkán.

Súly és minőségért kezeség. Minden mennyiség bérmentve házhoz küldetik.

FABRIKS-ZEICHEN.

ELADÓ.

Egy jó menetelű

gazdasági gépüzlet

hozzátartozó szerszámokkal, egyéb felszerelésekkel és anyagokkal szabad kézből eladó,

valamint, különféle

gazdasági kész gépek nagyban és kicsinyben

jutányos áron kaphatók.

Értekezhetni

Dr. Nagy Kálmán
ügyvédjelöltnél.

Várutca 353. sz. a.

Salgó Tarjáni kőszénbánya részvénytársulat.

Salgó-Tarjáni

(darabos-tömör) és koczkaszén

háztartások számára

továbbá

AKNA-SZÉN GYÁRI CZÉLOKRA

kitűnő minőségben és a legolcsóbb árak mellett szállítatik Budapesten, valamint minden vasúti állomásra. — Megrendelések Budapestre az igazgatósághoz (V. ker. József tér 14. szám alatt) intézendők és pontosan fogantatosítottak

A Salgó-Tarjáni kőszénbánya részvénytársulat igazgatósága

Budapest V. ker., József-tér 14. szám.

A legjobb harmónikák

1, 2 és 3 soros billentyűkkel.

Zenekar-harmónika azelőtt hangokkal, bőrtüvékkel, valamint minden hangszer, mint hegedők, cziterák, tuvolák, clarinétok, kürtök, zenélő dobozok, zsjharmónikák, ocarinák, mandárispók, kintornák, aristonok, zenélő albumok, üveg hangszerek, hölgy-necessairek zenélő szerkezettel stb. a legjobb minőségben kaphatók

Trimmel N. Jánosnál

hangszergyáros, Bécs, VII. ker. Kaiserstrasse 74.

Árjegyzékek harmónikák, s hangszerekről ingyen és bérmentve küldetnek.

CZERNY "TANNINGENE"

Legjobb, ólom nélküli, ártalmatlan egyedül legjobb

hajfestőszer

haj és szakál, ugyanint szemöldökfestésre, mely lyel a legegyszerűbb módon és csak egyszeri használatnál a haj ugyanazon biztos, szép és fényes barna vagy fekete természetes színet visszanyeri melylyel az őszülés előtt bírt; a színt szapannal mosás és gőzfürdő sem változtatja. Ár 2 frt 50kr.

Czerny eredeti „keleti rózsateje“

törvényesen védve.

(Original Orientalische Rosenmilch.)

a bőrnek igen finom, vakító fehérségű és oly fiatal friss színt kölcsönöz,

mely más szer által el nem érhető, kitűnő még májfolt, szeplő, bőrpattanás, nem szép arczszín és napsütés ellen, elítávolítja a bőrnek tisztálanságát, minden sárga és barna arczszínt és egyáltalán alkalmas minden testrésze, feltétlenül ártalmatlan. Ár 1 frt. Balzsamszappan hozzá 30 kr.

Czerny J. Antal, Bécs, 1., Wallfischgasse 5.

a cs. k. udv. opera közelében.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett pontosan eszközöltetnek.

Raktár Debreczenben: Dr. Rothschnek V. gyógyszerész urnál. Miskolczon: Dr. Hercz Móricz gyógyszerésznél. Ungvárt: Hoffmann Béla gyógyszerész, az arany országhoz. Kassán: W andraschek Károly és Megai Gustáv gyógyszerész uraknál. Szegeden: Barsay Károly gyógyszerésznél. Aradon: Eliás Armin illatszerezsnél. Temesvárott: Stefan J. Tarcsay (Apotheke zu Marienhilf Fabrik) Budapesten: Török József gyógyszerész, Király-utca 12 sz. Csak akkor valódi, ha Czerny J. Antal névvel van aláírva.

Szíveskedjék a hirdetést esetleges szűkegletének fedezése végett kivágni, miután ritkán jelenik meg.